

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 74/16
V Lucemburku dne 13. července 2016

Stanovisko generální advokátky ve věci C-188/15
Bougnaoui a ADDH proti Micropole SA

Podle generální advokátky E. Sharpston představují pravidla podniku, která od zaměstnankyně vyžadují, aby v rámci styku se zákazníky nenosila islámský šátek, protiprávní přímou diskriminaci

Zcela neutrální pravidla pro oblékání zaměstnanců mohou představovat rovněž nepřímou diskriminaci, která by byla odůvodněna jen za předpokladu, že by byla přiměřená sledování legitimního cíle, včetně zájmů podnikání zaměstnavatele.

Paní Asma Bougnaoui je muslimkou, která byla zaměstnána jako designová inženýrka u společnosti Micropole SA poskytující poradenství v oblasti informačních technologií. Dne 15. července 2008 uzavřela A. Bougnaoui s uvedenou společností pracovní smlouvu. V zaměstnání nosila v době, kterou považovala sama za vhodnou, islámský šátek zahalující její hlavu, avšak nikoliv obličej.

V rámci svých pracovních povinností se A. Bougnaoui scházela se zákazníky společnosti Micropole v prostorách těchto zákazníků. V návaznosti na stížnost ze strany jednoho z uvedených zákazníků, která byla formulována tak, že šátek A. Bougnaoui „vedl do rozpaků“ zaměstnance uvedeného zákazníka, a požadovala, aby se to „příště obešlo bez šátku“, byla A. Bougnaoui vyzvána k potvrzení, že tomuto požadavku při její příští návštěvě vyhoví. A. Bougnaoui tak odmítla učinit a byla propuštěna ze zaměstnání dne 22. června 2009. Společnost Micropole dospěla k závěru, že její odmítnutí nenosit šátek neumožňovalo, aby vykonávala práci pro uvedenou společnost. A. Bougnaoui poté napadla své propuštění ze zaměstnání před francouzskými soudy.

Francouzský nejvyšší soud (Cour de cassation), před nímž nyní probíhá řízení, položil Soudnímu dvoru otázku, zda může být požadavek nenosit islámský šátek při poskytování poradenských služeb zákazníkům v oblasti informačních technologií považován za „podstatný a určující profesní požadavek“, a nepodléhat tedy zákazu diskriminace na základě náboženského vyznání či víry stanovenému směrnicí 2000/78¹.

V dnešním stanovisku generální advokátka E. Sharpston zmiňuje značné rozdíly mezi právními systémy členských států v otázce nošení náboženských oděvů a symbolů na pracovišti. Je tomu tak, zvláště jde-li o zaměstnance státní správy. Avšak vzhledem k tomu, že projednávaný případ týká zaměstnání v soukromém sektoru, soustředí své úvahy pouze na tuto oblast. Generální advokátka má za to, že právo osoby projevit své náboženské vyznání nebo víru spadá do působnosti směrnice, neboť je nedílnou součástí svobody náboženského vyznání. A. Bougnaoui byla vystavena méně příznivému zacházení z důvodu svého náboženského vyznání, neboť designový inženýr, který by neprojevil své náboženské vyznání, by nebyl propuštěn. Generální advokátka tedy dospěla k závěru, že **propuštění A. Bougnaoui bylo projevem přímé diskriminace z důvodu jejího náboženského vyznání nebo víry**. Propuštění by bylo legální, jen kdyby se na něj vztahovala jedna z odchylek stanovených směrnicí.

Směrnice stanoví, že za určitých okolností nemusí rozdíl v zacházení, který by jinak představoval diskriminaci, spadat do její působnosti, je-li uvedený rozdíl založen na vlastnosti představující „profesní požadavek“. Podle generální advokátky musí být tato odchylka vykládána restriktivně.

¹ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. 2000, L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

Takový požadavek musí být „podstatný a určující“ a současně přiměřený sledovanému legitimnímu cíli.

Dle názoru generální advokátky nelze uvedenou odchylku v projednávané věci použít. **Nic totiž nenasvědčuje tomu, že by A. Bougnaoui v důsledku nošení islámského šátku byla jakkoli neschopna plnit své povinnosti v pozici designového inženýra. A nadto jsou v propouštěcím dopise společnosti Micropole její profesní schopnosti výslovně zmíněny.** Ačkoli svoboda podnikání patří k obecným zásadám unijního práva, podléhá určitým omezením, včetně nezbytnosti chránit práva a svobody jiných. Přímou diskriminaci nelze odůvodnit možnou finanční ztrátou pro zaměstnavatele.

Generální advokátka poté zkoumala ostatní odchylky týkající se přímé diskriminace a dospěla k závěru, že žádná z těchto odchylek se nemůže vztahovat na projednávanou věc.

Zprvu generální advokátka odmítla myšlenku, že by zákaz nošení náboženských oděvů zaměstnanci ve styku se zákazníky jejich zaměstnavatele mohl být nezbytný k ochraně individuálních práv a svobod, které jsou nezbytné pro fungování demokratické společnosti. Každopádně se nejví, že by v projednávané věci byla přijata relevantní vnitrostátní právní úprava za účelem uplatnění dané odchylky.

Zadruhé se odchylka vztahující se na „[činnosti vykonávané] v církvích a jiných veřejných nebo soukromých organizacích, jejichž etika je založena na náboženském vyznání nebo víře“ nemůže použít vzhledem k povaze činnosti společnosti Micropole.

Generální advokátka tak dospěla k závěru, že propuštění A. Bougnaoui ze zaměstnání představuje přímou diskriminaci, na niž se nevztahuje žádná z odchylek stanovených směrnicí.

Nakonec generální advokátka krátce rozvedla právní názor pro případ, že by bylo shledáno, že se projednávaná věc týká nepřímé diskriminace, buď proto, že by Soudní dvůr s její analýzou ve svém rozsudku nesouhlasil, nebo proto, že by u vnitrostátního soudu mohly být následně uplatněny nové skutečnosti. Generální advokátka má za to, že **podniková politika ukládající zcela neutrální pravidla pro oblékání může vést k nepřímé diskriminaci. Taková politika může být odůvodněna, pokud sleduje legitimní cíl a je přiměřená.** Uplatňování politiky ukládající neutrální pravidla pro oblékání může být v zájmu podnikání zaměstnavatele, a představovat tak legitimní cíl. Generální advokátka však podotýká, že zákaz uložený v projednávané věci společností Micropole lze jen obtížně považovat za přiměřený. Konečnou odpověď na tuto otázku však přísluší nalézt vnitrostátnímu soudu.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106